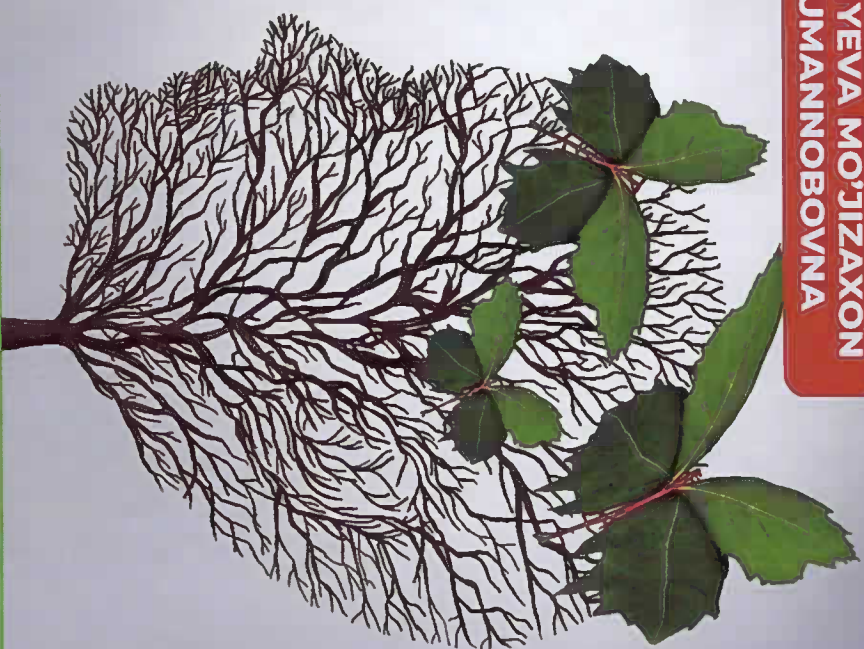

**KUYCHIEVA MO'JIZAXON
ABDUMANNOBOVNA**

**UMUMIY O'RTA TA'LIM
MAKTABLARI BIOLOGIYA FANI
O'QITUVCHILARINI UZLUKSIZ
KASBIY RIVOJLANTIRISH**

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI
ANDIJON VILOYAT PEDAGOGLARINI YANGI
METODIKALARGA O'RGATISH MILLIY MARKAZI

KUYCHIEVA MO'JIZAXON ABDUMANNOBOVA

UMUMIY O'RTA TA'LIM MAKTABLARI BIOLOGIYA
FANI O'QITUVCHILARINI UZLUKSIZ KASBIY
RIVOJLANTIRISH

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2023-yil
29 sentabrdaqi 438-sonli buyrug'i ga asosan o'quv qo'llanma sifatida nashrga
ruxsat etilgan.

Omadbek Print number one MCHJ
Andijon-2023

UDK 371.302.2

KBK 74.262.8

K 89

Umumiy o'rta ta'lim maktablari biologiya fani o'qituvchilarini uzluksiz kasbiy rivojlantirish – M.Kuchiyeva – Andijon. Omadbek Print number one MCHJ - 2023 -123 KBK

Taqdirlar

A.Limmatov - Andijon davlat universiteti dotsenti, b.f.n.

Z.Axmedova - Andijon viloyat pedagoglari yangi metodlarga o'rgatish milliy markazi katta o'qituvchisi

Ushbu o'quv qo'llanma umumiy o'rta ta'lim muassasalari o'qituvchilari uchun zamonaviy metodikalariga asoslangan qisqa muddatli o'quv mashg'ulotlari dasturi asosida tayyorlangan bo'lib, unda biologiya fanidagi yangiliklar, Davlat ta'lim standartlari, Milliy o'quv dasturi tahlili va yangi avlod darsliklarini zamonaviy metodlar asosida o'qitish, fanni o'qitishda o'qituvchilarni kreativ fikrlashga yo'naltirish asosida darslarni tashkil etish, tabiiy fanlarni o'qitishda STEAM yondashuvi, fanni o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish, xalqaro baholash dasturlari (PISA va TIMSS) mazmun-mohiyati, Xalqaro baholash topshiriqlarining turlari va mezonlari, rivojlangan xorijiy davlatlarning (Germaniya, Finlandiya va b.) ning ta'limi mazmuni, biologiya fanidan amaliy mashg'ulotlar o'tkazish metodikasi, yangi tahrirdagi 7- va 10- sinf biologiya fanlaridagi amaliy mashg'ulotlar va ularni o'tkazish bo'yicha tavsiyalar berish kabi masalalarni qamrab oladi.

Ushbu fan ixtisoslik fanlar blokiga kiritilgan kurs bo'lib, aniq va tabiiy fanlar turkumiga kiradi.

ISBN 978-9910-9971-8-1

M.Kuchiyeva

Omadoek Print number one MCHJ. 2023

KIRISH

Ushbu o'quv qo'llanma O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekistonning yangi tarqiqot davrida ta'lim-tarbiya va ilm-fan sohalarini rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida" 2020-yil 6-noyabrdaqi PF-6108 Farmoni va "Ta'lim-tarbiya tizimini yanada takomillashtirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" 2020-yil 6-noyabrdaqi PQ-4884-son hamda "Xalq ta'limi sohasidagi ilmiy-tadqiqot faoliyatini qo'llab-quvvatlash hamda uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida" 2021-yil 25-yanvardagi PQ-4963-son qarorlari, Vazirlar Mahkamasining "Xalq ta'limi xodimlarini uzluksiz kasbiy rivojlantirish tizimini tashkil etish tartibi to'g'risidagi nizomni tasdiqlash haqida" 2022-yil 17-yanvardagi 25-son qarori, Xalq ta'limi vazirining 2022-yil 20-apreldaqi "Davlat ta'lim talablarini tasdiqlash to'g'risida" gi 121-sonli buyrug'i ijrosini ta'minlash maqsadida, shuningdek, pedagog kadrlarning makasini oshirishning ilg'or va shaffof tashkiliy-huquqiy mexanizmlarini tatbiq etish yo'li bilan xalq ta'limi tizimida kadrlar siyosatini shakllantirishning zamonaviy tamoyillarini joriy etish bo'yicha belgilangan ustuvor vazifalar mazmunidan kelib chiqqan holda tayyorlangan bo'lib, zamonaviy talablar asosida xalq ta'limi muassasalari tabiiy fanlar yo'nalisida faoliyat olib borayotgan o'qituvchilarning makasini oshirish jarayonlarining mazmunini takomillashtirish hamda ularning kasbiy kompetentligini muntazam oshirishni nazarda tutadi.

O'quv qo'llanma O'zbekiston Respublikasining ta'lim sohasidagi Davlat siyosati, tabiiy fanlar yo'nalisidagi fanlarda innovatsiya va zamonaviy yondashuvlar, baholashning innovatsion yo'llari kabi dolzarb masalalarni o'z ichiga olib, ular bo'yicha tegishli yangi bilim, ko'nikma, malaka va kompetensiyalarni rivojlantirishga yo'naltirilgan.

“Sharq” nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosh tahririyati. Toshkent-2017 y.

12. Shaxmurova G.A., Azimov I.T., Raxmatov U.E., Axmadaliyeva B.Sh. Biologiyadan masala va mashqlar yechish (Odam va uning salomatligi) O'quv-uslubiy qo'llanma. "Adabiyot uchqunlari" nashriyoti. Toshkent-2017 y.
13. Tolipova J.O., Umaraliyeva M.T. Botanika darslari (O'qituvchi kitobi) Umumiy o'rta ta'lim maktablarining biologiya o'qituvchilari uchun metodik qo'llanma. "Tafakkur" nashriyoti. (5-sinf) Toshkent-2016 y.
14. Tolipova J.O., Umaraliyeva M.T., Abdurizayeva S. Botanika darslari (O'qituvchi kitobi) Umumiy o'rta ta'lim maktablarining biologiya o'qituvchilari uchun metodik qo'llanma. (6-sinf) "Tafakkur" nashriyoti. Toshkent-2016 y.
15. Tolipova J.O. va boshqalar. Odam va uning salomatligi darslari (O'qituvchi kitobi) Umumiy o'rta ta'lim maktablarining biologiya o'qituvchilari uchun metodik qo'llanma. (8-sinf) "Tafakkur" nashriyoti. Toshkent-2016 y.
16. Tolipova J.O., Azimov I.T., Sultonova N.B. Biologiya darslari (O'qituvchi kitobi) O'qituvchilar uchun metodik qo'llanma. (9-sinf) "Tafakkur" nashriyoti. Toshkent-2016 y.
17. Shaxmurova G., Raxmatov U., Xo'janazarov O., Tog'ayeva G. "Biologiya fanini o'qitish metodikasi" moduli bo'yicha o'quv-uslubiy majmua. Toshkent davlat pedagogika universiteti huzuridagi xalq ta'lim xodimlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish hududiy markazi, Toshkent, 2017.
18. Shaxmurova G., Raxmatov U., Xo'janazarov O., Tog'ayeva G. "Biologiya fanini o'qitishda zamonaviy yondashuvlar va innovatsiyalar" moduli bo'yicha o'quv-uslubiy majmua. Toshkent davlat pedagogika universiteti huzuridagi xalq ta'lim xodimlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish hududiy markazi, Toshkent, 2017.

Elektron ta'lim resurslari:

1. <https://onlineedu.uz/>
2. <https://avloniy.uz/uz>
3. <https://ru.wikipedia.org>
4. <https://www.oecd.org/>
5. <http://www.gov.uz>
6. <https://www.uzedu.uz/>

MUINDARIJA

Kirish	3
Modulni o'qitishda foydalaniladigan interfaol ta'lim metodlari	4
Biologiya fanidagi yangiliklar, DTS, Milliy o'quv dasturi	13
Rivojlangan xorijiy davlatlarning (Germaniya, Finlandiya va b.) ning ta'limi mazmuni	41
Fanni o'qitishda o'quvchilarni kreativ fikrlashga yo'naltirish asosida darslarni tashkil etish	61
Fanni o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish	68
Tabiiy fanlarni o'qitishda STEAM yondashuvi.....	79
Xalqaro baholash dasturlari (PISA va TIMSS) mazmuri-mohiyati. Xalqaro baholash topshiriqlarining turlari va mezonlari.....	93
Biologiya fanidan amaliy mashg'ulotlar o'tkazish metodikasi.....	100
Yangi tahrirdagi 7- va 10- sinf biologiya fanlaridagi amaliy mashg'ulotlar va ularni o'tkazish bo'yicha tavsiyalar	111
Keystar banki	116
Foydalanilgan adabiyotlar	120

Pharmaceuticals and the
Environment

1011-1016, 1993, 0001-0001, 1011-1016

2001-2002
 2003-2004
 2005-2006
 2007-2008
 2009-2010
 2011-2012
 2013-2014
 2015-2016
 2017-2018
 2019-2020
 2021-2022
 2023-2024
 2025-2026
 2027-2028
 2029-2030
 2031-2032
 2033-2034
 2035-2036
 2037-2038
 2039-2040
 2041-2042
 2043-2044
 2045-2046
 2047-2048
 2049-2050
 2051-2052
 2053-2054
 2055-2056
 2057-2058
 2059-2060
 2061-2062
 2063-2064
 2065-2066
 2067-2068
 2069-2070
 2071-2072
 2073-2074
 2075-2076
 2077-2078
 2079-2080
 2081-2082
 2083-2084
 2085-2086
 2087-2088
 2089-2090
 2091-2092
 2093-2094
 2095-2096
 2097-2098
 2099-2100
 2101-2102
 2103-2104
 2105-2106
 2107-2108
 2109-2110
 2111-2112
 2113-2114
 2115-2116
 2117-2118
 2119-2120
 2121-2122
 2123-2124
 2125-2126
 2127-2128
 2129-2130
 2131-2132
 2133-2134
 2135-2136
 2137-2138
 2139-2140
 2141-2142
 2143-2144
 2145-2146
 2147-2148
 2149-2150
 2151-2152
 2153-2154
 2155-2156
 2157-2158
 2159-2160
 2161-2162
 2163-2164
 2165-2166
 2167-2168
 2169-2170
 2171-2172
 2173-2174
 2175-2176
 2177-2178
 2179-2180
 2181-2182
 2183-2184
 2185-2186
 2187-2188
 2189-2190
 2191-2192
 2193-2194
 2195-2196
 2197-2198
 2199-2200
 2201-2202
 2203-2204
 2205-2206
 2207-2208
 2209-2210
 2211-2212
 2213-2214
 2215-2216
 2217-2218
 2219-2220
 2221-2222
 2223-2224
 2225-2226
 2227-2228
 2229-2230
 2231-2232
 2233-2234
 2235-2236
 2237-2238
 2239-2240
 2241-2242
 2243-2244
 2245-2246
 2247-2248
 2249-2250
 2251-2252
 2253-2254
 2255-2256
 2257-2258
 2259-2260
 2261-2262
 2263-2264
 2265-2266
 2267-2268
 2269-2270
 2271-2272
 2273-2274
 2275-2276
 2277-2278
 2279-2280
 2281-2282
 2283-2284
 2285-2286
 2287-2288
 2289-2290
 2291-2292
 2293-2294
 2295-2296
 2297-2298
 2299-2300
 2301-2302
 2303-2304
 2305-2306
 2307-2308
 2309-2310
 2311-2312
 2313-2314
 2315-2316
 2317-2318
 2319-2320
 2321-2322
 2323-2324
 2325-2326
 2327-2328
 2329-2330
 2331-2332
 2333-2334
 2335-2336
 2337-2338
 2339-2340
 2341-2342
 2343-2344
 2345-2346
 2347-2348
 2349-2350
 2351-2352
 2353-2354
 2355-2356
 2357-2358
 2359-2360
 2361-2362
 2363-2364
 2365-2366
 2367-2368
 2369-2370
 2371-2372
 2373-2374
 2375-2376
 2377-2378
 2379-2380
 2381-2382
 2383-2384
 2385-2386
 2387-2388
 2389-2390
 2391-2392
 2393-2394
 2395-2396
 2397-2398
 2399-2400
 2401-2402
 2403-2404
 2405-2406
 2407-2408
 2409-2410
 2411-2412
 2413-2414
 2415-2416
 2417-2418
 2419-2420
 2421-2422
 2423-2424
 2425-2426
 2427-2428
 2429-2430
 2431-2432
 2433-2434
 2435-2436
 2437-2438
 2439-2440
 2441-2442
 2443-2444
 2445-2446
 2447-2448
 2449-2450
 2451-2452
 2453-2454
 2455-2456
 2457-2458
 2459-2460
 2461-2462
 2463-2464
 2465-2466
 2467-2468
 2469-2470
 2471-2472
 2473-2474
 2475-2476
 2477-2478
 2479-2480
 2481-2482
 2483-2484
 2485-2486
 2487-2488
 2489-2490
 2491-2492
 2493-2494
 2495-2496
 2497-2498
 2499-2500
 2501-2502
 2503-2504
 2505-2506
 2507-2508
 2509-2510
 2511-2512
 2513-2514
 2515-2516
 2517-2518
 2519-2520
 2521-2522
 2523-2524
 2525-2526
 2527-2528
 2529-2530
 2531-2532
 2533-2534
 2535-2536
 2537-2538
 2539-2540
 2541-2542
 2543-2544
 2545-2546
 2547-2548
 2549-2550
 2551-2552
 2553-2554
 2555-2556
 2557-2558
 2559-2560
 2561-2562
 2563-2564
 2565-2566
 2567-2568
 2569-2570
 2571-2572
 2573-2574
 2575-2576
 2577-2578
 2579-2580
 2581-2582
 2583-2584
 258

Приходным путником на Аляску (1891) с группой миссионерских священников.

СПРАВА

Результаты исследования свидетельствуют о том, что применение коррекционных упражнений в сочетании с гимнастикой и физическими упражнениями способствует формированию у детей с нарушениями психического развития навыков и умений, позволяющих им ориентироваться в пространстве, а также способствует развитию познавательных способностей и навыков самостоятельного выполнения упражнений. В исследовании использовались следующие методы: наблюдение, беседа, анкетирование, тестирование, эксперимент.

[illegible]

pubblicità e collaudi. Tiziana

Further research is needed to assess the importance of the above-mentioned factors in the development of the disease. The results of this study suggest that the disease is more common in the elderly and in those with a history of trauma or surgery. The results also suggest that the disease is more common in those with a history of trauma or surgery. The results also suggest that the disease is more common in those with a history of trauma or surgery.

100

26.10.2023-yilda boshiga ruxsat etilgan. Qo'g'oz bichimi 60*84 1/16. "Times new Roman" ganturasi. Shartli bosma tabog'i 7,7. Adadi 100 nusxa. Buyurtma raqami № 23-12. Bahosi shartnoma asosida.